KOMISIJOS SPRENDIMAS

2006 m. sausio 3 d.

dėl nacionalinių nuostatų dėl didžiausio leistino kadmio kiekio trąšose, apie kurias Suomijos Respublika pranešė remdamasi EB sutarties 95 straipsnio 4 dalimi

(pranešta dokumentu Nr. C(2005) 5542)

(autentiškas tik tekstas suomių ir švedų kalbomis)

(Tekstas svarbus EEE)

(2006/348/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnio 6 dalį,

kadangi:

I. FAKTAI

1. Bendrijos teisės aktai

(1) 1975 m. gruodžio 18 d. Tarybos direktyva 76/116/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių trąšas, suderinimo ([1]) nustatyti reikalavimai, kuriuos turi atitikti trąšos, kad jas būtų galima tiekti į rinką su žymeniu „EB trąšos“.

(2) Direktyvos 76/116/EEB I priede nurodytas rūšies pavadinimas ir atitinkami reikalavimai, pavyzdžiui, sudėties, kuriuos turi atitikti visos EB žymeniu pažymėtos trąšos. Į šį sąrašą įtrauktos EB žymeniu pažymėtos trąšos yra suskirstytos į kategorijas pagal pagrindinių maistinių medžiagų, t. y. azoto, fosforo ir kalio, kiekį.

(3) Remiantis Direktyvos 76/116/EEB 7 straipsniu, valstybėms narėms nebuvo leidžiama, remiantis trąšų sudėtimi, jų rūšies ir sudėties nustatymu, ženklinimu arba pakuote, uždrausti, trukdyti prekiauti „EB trąša“ žymeniu pažymėtomis trąšomis, atitinkančiomis šios direktyvos nuostatas, arba apriboti prekybą šiomis trąšomis.

(4) 2002 m. gegužės 24 d. Komisijos sprendimu 2002/398/EB ([2]) dėl nacionalinių nuostatų dėl didžiausio leistino kadmio kiekio trąšose, apie kurias Suomijos Respublika pranešė pagal EB sutarties 95 straipsnio 4 dalį, pritarus Suomijos nuostatoms, kuriomis į Suomijos rinką draudžiama tiekti mineralines fosforo trąšas, kuriose kadmio kiekis viršija 50 mg viename fosforo kilograme, leista taikyti nuo Direktyvos 76/116/EEB nukrypti leidžiančią nuostatą. Ši nukrypti leidžianti nuostata taikytina iki 2005 m. gruodžio 31 d.

(5) Direktyva 76/116/EEB su pakeitimais, buvo pakeista 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2003/2003 dėl trąšų ([3]).

(6) Reglamento (EB) Nr. 2003/2003 35 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad nuostatos, leidžiančios nukrypti nuo Direktyvos 76/116/EEB 7 straipsnio, kurias Komisija leido taikyti pagal Sutarties 95 straipsnio 6 dalį, suprantamos kaip nuostatos, leidžiančios nukrypti nuo šio reglamento 5 straipsnio, ir turi būti taikomos neatsižvelgiant į šio reglamento įsigaliojimą.

(7) Reglamento (EB) Nr. 2003/2003 15 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad Komisija spręs atsitiktinio kadmio kiekio mineralinėse trąšose klausimą ir prireikus parengs bei Europos Parlamentui ir Tarybai pateiks reglamento pasiūlymą.

(8) Komisijos pasiūlymas dėl kadmio kiekio trąšose šiuo metu yra rengiamas.

2. Suomijos įstojimas

(9) 1995 m. sausio 1 d. Suomija įstojo į Europos Sąjungą. Stojimo akte ([4]) nustatytos pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl kadmio naudojimo ir prekybos juo toje valstybėje. 84 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad Akto X priede nurodytos nuostatos, vadovaujantis minėtu priedu ir jame išdėstytomis sąlygomis, Suomijai netaikomos ketverius metus nuo įstojimo dienos. Stojimo akto X priedo 84 straipsnyje ir 2 punkte numatyta, kad Direktyvos 76/116/EEB 7 straipsnis tiek, kiek tai susiję su kadmio kiekiu trąšose, Suomijai netaikomas iki 1999 m. sausio 1 d. ir kad Direktyvos 76/116/EEB nuostatos, vadovaujantis Bendrijos procedūromis, bus iš naujo apsvarstytos iki 1998 m. gruodžio 31 d.

([1]) OL L 24, 1976 1 30, p. 21. Direktyva u paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. Stojimo aktu.
([2]) OL L 138, 2002 5 28, p. 15.
([3]) OL L 304, 2003 11 21, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2076/2004 (OL L 359, 2004 12 4, p. 25).
([4]) OL C 241, 1994 8 29, p. 37 ir p. 308.

(10) Stojimo akto 2 straipsnyje numatyta, kad „nuo įstojimo dienos pirminių Sutarčių ir prieš įstojimą institucijų priimtų aktų nuostatos naujosioms valstybėms narėms yra privalomos ir tose valstybėse taikomos tose Sutartyse ir šiame Akte nustatytomis sąlygomis“. Stojimo akto 168 straipsnyje nustatyta, kad „naujosios valstybės narės taiko priemones, būtinas, kad nuo įstojimo dienos jos pradėtų laikytis direktyvų ir sprendimų, kaip apibrėžta EB sutarties 189 straipsnyje (dabartinis 249 straipsnis) (…), jei XIX priedo sąraše arba kitose šio Akto nuostatose nenustatytas koks nors terminas“.

(11) Vėliau Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/97/EB ([5]) iš dalies buvo pakeistos Direktyvos 76/116/EEB nuostatas dėl prekybos trąšomis, kurių sudėtyje yra kadmio, Austrijoje, Suomijoje ir Švedijoje. 1 straipsnyje numatyta, kad Suomija, *inter alia*, savo teritorijoje gali uždrausti prekiauti trąšomis, kurių sudėtyje yra kadmio, jeigu jo koncentracija viršija nustatytąją nacionalinėmis nuostatomis ir galiojusią stojimo dieną, ir kad ši nukrypti leidžianti nuostata taikoma laikotarpiu nuo 1999 m. sausio 1 d. iki 2001 m. gruodžio 31 d.

(12) 2001 m. gruodžio 7 d. Suomijos Respublika pranešė apie galiojančius nacionalinius teisės aktus, nukrypstančius nuo Direktyvos 76/116/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių trąšas, suderinimo nuostatų. Kruopščiai apsvarsčius, Sprendimu 2002/398/EB nuo Direktyvos 76/116/EEB nukrypti leidžiančios nuostatos taikymas pratęstas iki 2005 m. gruodžio 31 d.

3. **Nacionalinės nuostatos**

(13) 1994 m. sausio 21 d. Suomijos Žemės ir miškų ūkio ministerijos sprendimu dėl trąšų ([6]) Nr. 45/1994, *inter alia*, nustatyta kadmio kiekio trąšose, įskaitant EB žymeniu paženklintas trąšas, ribinė vertė. Remiantis 3 dalimi, į Suomijos rinką draudžiama tiekti mineralines fosforo trąšas, kuriose kadmio kiekis viršija 50 mg viename fosforo kilograme.

II. **PROCEDŪRA**

(14) 2005 m. birželio 7 d. Suomijos Respublika raštu pranešė Komisijai, kad, vadovaudamasi EB Sutarties 95 straipsnio 4 dalimi, nuo 2006 m. sausio 1 d. ji ketina toliau taikyti nacionalines nuostatas dėl kadmio kiekio trąšose. Suomijos valdžios institucijos prašo pratęsti nukrypti leidžiančios nuostatos, kuri buvo suteikta Sprendimu 2002/398/EB, galiojimą.

(15) 2005 m. birželio 30 d. Komisija raštu pranešė Suomijos valdžios institucijoms, kad gavo jų pranešimą, pateiktą remiantis 95 straipsnio 4 dalimi ir kad šešis mėnesius truksiantis jos nagrinėjimo laikotarpis, remiantis 95 straipsnio 6 dalimi, prasidėjo 2005 m. birželio 8 d., t. y. kitą dieną po pranešimo gavimo.

(16) 2005 m. rugpjūčio 10 d. raštu Komisija pranešė kitoms valstybėms narėms apie gautą Suomijos prašymą. Komisija apie prašymą taip pat paskelbė *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ([7]), siekdama informuoti kitas suinteresuotąsias šalis apie nacionalines priemones, kurias Suomija ketina išlaikyti.

III. **VERTINIMAS**

1. **Leistinumo nagrinėjimas**

(17) Sutarties 95 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad jeigu Tarybai arba Komisijai patvirtinus suderinimo priemonę valstybė narė mano, jog dėl 30 straipsnyje nurodytų arba su aplinkos ar darbo aplinkos apsauga susijusių labai svarbių priežasčių būtina išlaikyti nacionalines nuostatas, ji apie tas nuostatas ir jų išlaikymo motyvus praneša Komisijai.

(18) 2005 m. birželio 7 d. pateiktu Suomijos valdžios institucijų pranešimu siekiama gauti leidimą pratęsti šiuo metu taikomos nukrypti leidžiančios nuostatos, numatytos Sprendime 2002/398/EB, galiojimą po 2005 m. gruodžio 31 d. Šis sprendimas leidžia Suomijai toliau taikyti nacionalines nuostatas, kurios yra nesuderinamos su Reglamento (EB) Nr. 2003/2003 nuostatomis dėl EB žymeniu paženklintų trąšų sudėties.

(19) Kaip jau nurodyta, Reglamento (EB) Nr. 2003/2003 5 straipsniu valstybėms narėms neleidžiama apriboti prekybą EB žymeniu pažymėtomis trąšomis dėl jų sudėties, tačiau sudėtį reglamentuojančiose taisyklėse nenustatyta jokia kadmio kiekio ribinė vertė. Tai reiškia, kad vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 2003/2003 5 straipsniu minėto Reglamento reikalavimus atitinkančios EB žymeniu pažymėtos trąšos gali būti tiekiamos į rinką neatsižvelgiant į jose esančio kadmio kiekį.

(20) Atsižvelgus į tai, kas paminėta pirmiau, aišku, kad Suomijos nacionalinės nuostatos, apie kurias ji pranešė, draudžia tiekti į rinką EB žymeniu pažymėtas mineralines fosforo trąšas, kuriose esančio kadmio kiekis viršija 50 mg viename fosforo kilograme, taigi jos yra griežtesnės negu Reglamento (EB) Nr. 2003/2003 nuostatos.

([5]) OL L 18, 1999 1 23, p. 60.
([6]) 1994 m. sausio 26 d. Suomijos įstatymas Nr. 45/1994, p. 117.
([7]) OL C 197, 2005 8 12, p. 4.

(21) Nacionalinės nuostatos, apie kurias pranešė Suomijos valdžios institucijos, buvo priimtos prieš Suomijai įstojant į Europos Sąjungą. Kaip nurodyta pirmiau, Stojimo aktu yra nustatytos pereinamojo laikotarpio nuostatos, leidžiančios Suomijai nacionalines nuostatas dėl kadmio kiekio trąšose toliau taikyti ketverius metus produktams, kuriems taikoma Direktyva 76/116/EEB. Direktyva 98/97/EB Suomijai buvo leista pirmiau minėtas nacionalines nuostatas toliau taikyti iki 2001 m. gruodžio 31 d. Sprendimu 2002/398/EB nukrypti leidžiančios nuostatos taikymas pratęstas iki 2005 m. gruodžio mėn.

(22) Kaip reikalaujama 95 straipsnio 4 dalyje, aiškinamoje atsižvelgiant į Stojimo akto 2 ir 168 straipsnius, Suomija Komisijai pranešė apie tikrąją prieš įstojant į Europos Sąjungą priimtų nacionalinių nuostatų, kurias ji ketina išlaikyti, formuluotę, prie prašymo pridėjusi priežasčių, dėl kurių, jos nuomone, šių nuostatų išlaikymas yra pagrįstas, paaiškinimą.

(23) Suomijos valdžios institucijų nurodytos priežastys jau buvo pateiktos anksčiau. Dėl šių priežasčių Komisija Sprendimu 2002/398/EB leido taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą iki 2005 m. gruodžio 31 d. Šis laikotarpis buvo suteiktas remiantis prielaida, kad iki 2005 m. pabaigos bus priimti suderinti teisės aktai. Nors darbas vyksta, teisės aktai iki metų pabaigos Bendrijos lygiu nebus priimti.

(24) Todėl 2005 m. birželio 7 d. Suomijos pranešimas, kuriuo siekiama, kad būtų pritarta nacionalinių nuostatų, nukrypstančių nuo Reglamento (EB) Nr. 2003/2003, išlaikymui, remiantis 95 straipsnio 4 dalimi, aiškintina atsižvelgiant į Stojimo akto 2 ir 168 straipsnius, turi būti laikomas leistinu.

2. **Prašymo pagrįstumo vertinimas**

(25) Vadovaudamasi Sutarties 95 straipsniu Komisija turi užtikrinti, kad būtų laikomasi visų sąlygų, leidžiančių valstybei narei pasinaudoti šiame straipsnyje numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos galimybėmis.

(26) Visų pirma Komisija turi įvertinti, ar nuostatos, apie kurias pranešė valstybė narė, yra pagrįstos dėl Sutarties 30 straipsnyje minimų labai svarbių arba su aplinkos apsauga ar darbo aplinka susijusių priežasčių.

(27) Be to, vadovaudamasi Sutarties 95 straipsnio 6 dalimi, jei Komisija mano, kad nacionalinės nuostatos yra pagrįstos, ji privalo patikrinti, ar tos nacionalinės nuostatos nėra savavališkos diskriminacijos arba paslėpto prekybos tarp valstybių narių ribojimo priemonė ir ar jos nėra kliūtis vidaus rinkai veikti.

(28) Suomija savo prašymą grindė būtinybe apsaugoti žmogaus sveikatą ir aplinką. Manoma, kad trąšose esantis kadmis kelia grėsmę aplinkai ir žmogaus sveikatai. Suomija savo prašymą grindžia 2000 m. balandžio mėn. paskelbto Suomijoje atlikto tyrimo išvadomis ([8]), kuriose pateikiamas trąšų, kurių sudėtyje yra kadmio, keliamo pavojaus vertinimas.

2.1. *Pagrindimas remiantis labai svarbiomis priežastimis*

(29) Atsižvelgiant į bendrąją informaciją apie kadmį, grindžiamą iki šiol surinktais mokslo duomenimis, galima daryti išvadą, kad kadmio metalas ir kadmio oksidas apskritai kelia didelį pavojų sveikatai. Kadmio oksidas buvo priskirtas 2 kategorijos karcinogenams, mutagenams arba reprodukcijai kenkiančioms nuodingoms medžiagoms. Paprastai taip pat sutariama, kad trąšos, kuriose yra kadmio, yra pats svarbiausias šaltinis, iš kurio kadmis patenka į dirvožemį ir maisto grandinę.

(30) Svarbiausią informaciją apie Suomijoje atliktą kadmio kiekio trąšose rizikos vertinimą galima apibendrinti taip:

— apie vandenį Suomijos rizikos vertinimo ataskaitoje teigiama, kad „rizikos apibūdinimas rodo, jog pavojus vandens aplinkai didėja ir toliau didės ateityje, nepriklausomai nuo to, kokia bus apskaičiuotoji įvykių seka. Tai reiškia, kad neįmanoma praktiškai nustatyti saugos ribos ir bet koks natūralios foninės koncentracijos padidėjimas gali kelti pavojų vandens aplinkai“,

— apie dirvožemį Suomijos rizikos vertinimo ataskaitoje teigiama, kad „remiantis turimais duomenimis, dabartinė kadmio koncentracija Suomijos žemės ūkio paskirties dirvose kelia pavojų dirvožemio aplinkai. Šią išvadą galima padaryti ir remiantis vidutine galimo išgauti kadmio koncentracija ([9]), ir 90 procentilio vertėmis 1987 m. penkiose Suomijos žemdirbystės zonose. Tik šiauriausioje zonoje PKA ir PPNK santykis ([10]), remiantis vidutine koncentracija, yra mažesnis už 1. Įvairiose žemdirbystės zonose rizikos santykis yra nuo 1,2 iki 2,8“,

([8]) Suomijos žemės ir miškų ūkio ministerija, Kadmis trąšose, pavojai žmogaus sveikatai ir aplinkai, 2000 m. balandžio mėn.
([9]) Kadmio koncentracija, kurią gali įsisavinti augalai.
([10]) PKA – prognozuojama koncentracija aplinkoje, PPNK – prognozuojama poveikio neturinti koncentracija. Už vienetą didesnis PKA ir PPNK santykis rodo, kad bus neigiamų padarinių.

— apie žmogaus sveikatą Suomijos rizikos vertinimo ataskaitoje teigiama, kad „Suomijoje nėra rizikos grupės (blogiausių atvejų) saugos ribos tarp apskaičiuoto kiekio šlapime ir kritinio kiekio, siejamo su neigiamu kadmio poveikiu sveikatai“. Suomijos rizikos vertinimo ataskaitoje taip pat teigiama, kad „jei fosforo trąšos, kurių sudėtyje yra vidutinis Bendrijos kadmio kiekis, būtų naudojamos Suomijoje, remiantis modelio skaičiavimais, su maistu gaunamas kadmio kiekis per šimtą metų padidėtų daugiau negu 40 %“.

(31) Aišku, kad šiose išvadose turima galvoje konkreti Suomijos dirvožemio būklė bei Suomijoje vyraujančios klimato sąlygos.

(32) Darytina išvada, kad Suomijoje atliktas rizikos vertinimas rodo, jog Suomijos dirvožemyje dabartinė kadmio koncentracija kelia pavojų dirvožemio organizmams, o iš dirvožemio išplaunamas kadmis kelia pavojų vandens aplinkai. Suomija teigia, kad dėl šio rizikos vertinimo taip pat galima daryti išvadą, kad dėl dabartinio bendro kadmio poveikio kyla pavojus, kad tai turės neigiamų padarinių Suomijos gyventojų sveikatai. Nors vidutinis tik su maistu gaunamo kadmio kiekis Suomijoje pavojaus nekelia, tačiau pavojų patiria kai kurie gyventojų sluoksniai dėl didelio su maistu gaunamo kiekio, padidėjusio įsisavinimo ir (arba) rūkymo.

(33) Suomijos valdžios pateiktas rizikos vertinimas buvo atliktas vadovaujantis Bendrijos lygiu nustatytomis procedūromis ir metodologija, kurios yra laikomos užtikrinančiomis didelį gautos informacijos patikimumą.

(34) Komisija jau išnagrinėjo rizikos vertinimo informaciją, atsižvelgdama į Sprendimą 2002/398/EB, kuriuo Suomijai buvo leista išlaikyti nacionalines nuostatas iki 2005 m. gruodžio 31 d.

(35) Kitų mokslo ir techninių duomenų Suomija 2005 m. nepateikė. Kaupimosi procesas yra lėtas ir per trejus metus labai nepasikeičia. Todėl galėtų būti manoma, kad padėtis yra panaši kaip 2002 m.

(36) Suomijos pateiktų duomenų pagrįstumą patvirtina toliau pateikiamas mokslinis pagrindas, kuriuo buvo remtasi rengiant Komisijos pasiūlymą dėl kadmio kiekio trąšose:

— 2002 m. rugsėjo 24 d. TEAMK ([11]) (dabar pavadinimas pakeistas į SAPMK ([12])) pateikta nuomonė dėl kadmio kaupimosi dirvose jas tręšiant. Ši nuomonė buvo grindžiama devynių valstybių narių rizikos vertinimo ataskaitomis, kuriose aptariamas tik kaupimasis, bet ne galimas pavojus sveikatai ir aplinkai; TEAMK padarė išvadą, kad kadmio kiekį trąšose būtina riboti tam, kad būtų išvengta jo kaupimosi dirvožemyje,

— galutinis kadmio ir kadmio oksido keliamos rizikos bendrojo vertinimo projektas, parengtas 2004 m. rugsėjo mėn. vadovaujantis Tarybos reglamentu (EEB) 793/93 ([13]), kuriame nagrinėjami visi kadmio šaltiniai. Projektas patvirtina TEAMK nuomonę dėl kadmio kaupimosi dirvožemyje. Nors jame teigiama, kad vien trąšose esančio kadmio kiekis gali būti nepakankamas, kad sukeltų didelį ir tiesioginį pavojų žmogaus sveikatai arba aplinkai, būtina elgtis atsargiai, nes dėl didelės kadmio koncentracijos maiste, mitybos įpročių ir mitybos būklės nepastovumo negalima tvirtinti, kad visose vietovėse ir regionuose nėra pavojaus žmogaus sveikatai.

Laukiant, kol bus baigtas kadmio ir kadmio oksido keliamos rizikos bendrasis vertinimas, bei galimų tolesnių veiksmų dėl rizikos mažinimo priemonių, Komisijos pasiūlymo dėl kadmio kiekio trąšose, pateikimas šiek tiek užtruko.

(37) Todėl, atsižvelgusi į Suomijos prašymą ir iš naujo išnagrinėjusi mokslo duomenis, Komisija mano, kad Suomijos valdžios institucijos įrodė, jog trąšos, kurių sudėtyje yra kadmio, kelia pavojų aplinkai ir žmogaus sveikatai, ir kad nacionalinės nuostatos, apie kurias pranešė Suomijos valdžios institucijos ir kuriomis siekiama, kad į Suomijos aplinką patektų kuo mažiau trąšų, kurių sudėtyje yra kadmio, yra pagrįstos.

2.2. *Savavališkos diskriminacijos nebuvimas*

(38) 95 straipsnio 6 dalimi Komisija įpareigojama patikrinti, ar numatytos priemonės nėra nepagrįstai diskriminuojančios. Remiantis Teisingumo Teismo sprendimu, diskriminacijos nebuvimas reiškia, kad nacionaliniai prekybos apribojimai negali būti taikomi taip, kad būtų diskriminuojamos prekės, kurių kilmės šalys yra kitos valstybės narės.

([11]) Toksiškumo, ekologinio toksiškumo ir aplinkos mokslinis komitetas.
([12]) Sveikatos ir aplinkos pavojų mokslinis komitetas.
([13]) OL L 84, 1993 4 5, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1).

(39) Numatytos nacionalinės nuostatos yra bendrojo pobūdžio ir taikomos ir nacionalinėms, ir importuotoms EB žymeniu pažymėtoms fosforo trąšoms. Todėl nėra įrodymų, kad jos gali būti taikomos kaip savavališkos Bendrijos ūkio subjektų diskriminacijos priemonė.

2.3. *Užslėpto prekybos ribojimo nebuvimas*

(40) Labiau ribojančios nacionalinės priemonės, reglamentuojančios EB žymeniu pažymėtų trąšų sudėtį, nukrypstančios nuo Bendrijos direktyvos nuostatų, paprastai yra kliūtis prekybai. Produktai, kurie gali būti teisėtai tiekiami į rinką likusioje Bendrijos dalyje, negali būti tiekiami į rinką atitinkamoje valstybėje narėje. 95 straipsnio 6 dalyje įtvirtinta sąvoka yra skirta tam, kad nacionalinių nuostatų, grindžiamų to straipsnio 4 ir 5 dalyse išdėstytais kriterijais, nebūtų galima taikyti dėl netinkamų priežasčių ir taip sukurti realių ekonominių priemonių, numatomų taikyti siekiant apsunkinti produktų importą iš kitų valstybių narių ir netiesiogiai apsaugoti nacionalinę gamybą.

(41) Kaip jau nustatyta, rūpesčių kelia aplinkos ir žmogaus sveikatos apsauga tręšiant dirvožemį trąšomis, kurių sudėtyje yra kadmio. Todėl atrodo, kad išlaikant nacionalines nuostatas siekiama apsaugoti aplinką ir žmogaus sveikatą, o ne sukurti užslėptas kliūtis prekybai.

2.4. *Kliūčių vidaus rinkai veikti nebuvimas*

(42) Šios sąlygos negalima aiškinti taip, kad ji draudžia pritarti bet kuriai nacionalinei priemonei, galinčiai turėti įtakos vidaus rinkos kūrimui. Tiesą sakant, bet kuri nacionalinė priemonė, nukrypstanti nuo suderinimo priemonės, kuria siekiama sukurti vidaus rinką ir užtikrinti jos veikimą, iš esmės yra vidaus rinką galinti paveikti priemonė. Todėl, siekdama išsaugoti nukrypti leidžiančios nuostatos procedūros, numatytos EB Sutarties 95 straipsnyje, naudingumą, Komisija mano, kad, atsižvelgiant į 95 straipsnio 6 dalį, kliūties vidaus rinkai veikti sąvoka turi būti aiškinama kaip padarinys, neproporcingas siekiamam tikslui.

(43) Atsižvelgiant į pavojų aplinkai ir žmogaus sveikatai dėl Suomijos dirvožemio tręšimo trąšomis, kurių sudėtyje yra kadmio, ir į tai, kad:

— kaip nurodyta pirmiau, Stojimo aktu ir Direktyva 98/97/EB Suomijai leista toliau taikyti nacionalines nuostatas dėl kadmio kiekio trąšose, kol bus baigta persvarstyti Direktyva 76/116/EEB dėl kadmio kiekio trąšose, ir

— Sprendimu 2002/398/EB Suomijai leista išlaikyti nacionalines nuostatas iki 2005 m. gruodžio 31 d., remiantis Suomijos valdžios institucijų pateiktu rizikos vertinimu, ir

— Komisijoje tebevykstantis darbas, siekiant suderinti Bendrijos kadmio kiekio trąšose ribines vertes, nesuteikia pagrindo manyti, kad mažiau ribojanti priemonė užtikrintų pakankamą sveikatos ir aplinkos apsaugą Suomijoje. Rizikos vertinimas rodo, kad dėl ypatingų Suomijos dirvožemio ir klimato sąlygų reikalinga nacionalinė aplinkos apsaugos nuostata, nes į kai kurias sritis patekęs kadmis joms pakenkia labiau visų pirma dėl to, kad jose dirvožemis yra rūgštus. Dirvožemio rūgštumas didina kadmio tirpumą, todėl jį lengviau gali pasisavinti žemės ūkio augalai.

Komisija mano, kad šiame nagrinėjimo etape nėra duomenų, įrodančių, jog nacionalinės nuostatos yra siekiamiems tikslams neproporcinga kliūtis vidaus rinkai veikti.

2.5. *Laiko apribojimas*

(44) Laikotarpis, kai yra leidžiama taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą, turėtų būti pakankamas Komisijai pasiūlyti Tarybai ir Europos Parlamentui Bendrijos lygiu priimti teisės aktą dėl kadmio kiekio trąšose. Siekiant išvengti galimo delsimo svarstymo institucijose metu, dabartinio sprendimo nuostatos turėtų galioti iki tol, kol ES lygiu bus pradėta taikyti suderintoji priemonė.

IV. **IŠVADA**

(45) Atsižvelgiant į tai, kas buvo išdėstyta pirmiau, galima daryti išvadą, kad 2005 m. birželio 7 d. Suomijos Respublikos prašymas dėl nacionalinių nuostatų, kurios yra labiau ribojančios negu Direktyvos 76/116/EEB nuostatos dėl kadmio kiekio trąšose, išlaikymo yra leistinas.

(46) Be to, Komisija mano, kad nacionalinės nuostatos:

— atitinka žmogaus sveikatos ir aplinkos apsaugos poreikius,

— yra proporcingos siekiamiems tikslams,

— nėra savavališkos diskriminacijos priemonė, ir

— nėra užslėptas prekybos tarp valstybių narių ribojimas.

Todėl Komisija mano, kad joms galima pritarti,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nukrypstant nuo Reglamento (EB) Nr. 2003/2003, Suomijos nuostatoms, kuriomis draudžiama į Suomijos rinką tiekti mineralines fosforo trąšas, kuriose esančio kadmio kiekis viršija 50 mg viename fosforo kilograme, pritariama.

Nukrypti leidžianti nuostata taikoma tol, kol Bendrijos lygiu bus pradėtos taikyti suderintos priemonės dėl kadmio kiekio trąšose.

2 straipsnis

Šis sprendimas yra skirtas Suomijos Respublikai.

Priimta Briuselyje, 2006 m. sausio 3 d.

Komisijos vardu

Günter VERHEUGEN

Pirmininko pavaduotojas